

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Kiia Malinen

Tilinpäätösanalyysi

Vantaan Energia ja Kuopion Energia

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Liiketalouden koulutusohjelma

Tradenomi

Opinnäytetyö

Huhtikuu 2021

Tekijä(t) Otsikko	Kiia Malinen Tilinpäätösanalyysi. Vantaan Energia ja Kuopion Energia
Sivumäärä Aika	29 sivua + 7 liitettä huhtikuu 2021
Tutkinto	Tradenomi
Tutkinto-ohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Laskentatoimi ja rahoitus
Ohjaaja	Lehtori Tero Hujala
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia kahden suomalaisen energiayhtiön, Vantaan Energian ja Kuopion Energian, taloudellista tilannetta laatimalla tunnuslukumuotoinen tilinpäätösanalyysi. Analysoinnissa käytettiin tilinpäätösanalyysin periaatteita. Työn lähtökohtana oli tekijän oma kiinnostus aiheeseen.</p> <p>Tutkimus on tyypiltään laadullinen aineiston analyysi, jonka tutkimusaineistona olivat Vantaan Energian ja Kuopion Energian tilinpäätökset vuosilta 2015–2019. Teoreettinen viitekehys käsitteli tilinpäätösanalyysin laatimista ja tunnuslukujen laskentaa. Analyysiin valittiin käytettävät analysointikohteet eli laskettavat tunnusluvut, joiden avulla päästiin tekemään itse tilinpäätösanalyysi.</p> <p>Opinnäytetyössä tutkittiin kohdeyritysten kehitystä vuosina 2016–2019 ja vertailtiin saatuja tuloksia keskenään sekä toimialaan nähden. Tilinpäätösanalyysi toteutettiin laskemalla kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja tarkastelujakson ajalta. Tilinpäätösanalyysissä käytetyt tunnusluvut on laskettu Alma Talentin Tunnuslukuoppaan ohjeiden mukaisesti.</p> <p>Tehdyn tilinpäätösanalyysin perusteella voidaan todeta, että niin Vantaan Energiassa kuin Kuopion Energiallakin laskettujen tunnuslukujen sekä toimialavertailun perusteella menee hyvin. Kokonaistulokset ovat kasvaneet reilusti vuosina 2015–2019. Kasvu on kuitenkin melko maltillista.</p>	
Avainsanat	tilinpäätösanalyysi, energiayhtiöt, tunnusluvut, kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus

Author(s) Title	Kiia Malinen Financial Statement Analysis, Vantaan Energia and Kuopion Energia
Number of Pages Date	29 pages + 7 appendices April 2021
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor	Tero Hujala, Senior Lecturer
<p>The aim of this thesis was to study the financial situation of two Finnish energy companies, Vantaan Energia and Kuopion Energia, by preparing a financial statement analysis using key figures. The principles of financial statement analysis were used in the analysis. The starting point for the study was the author's own interest in the topic.</p> <p>The study is a qualitative analysis of the material, and the research material consisted of the financial statements of Vantaan Energia and Kuopion Energia between 2015 and 2019. The theoretical framework dealt with the preparation of financial statement analysis and the calculation of key figures. The analysis objects to be used in the analysis, i.e., the key figures to be calculated, which enabled the writer to prepare the financial statement analysis herself.</p> <p>The thesis examined the development of portfolio companies between 2016 and 2019 and compared the results obtained with each other and with the industry. The analysis of the financial statements was carried out by calculating the profitability, liquidity and solvency ratios for the period under review. The key figures used in the financial statement analysis were calculated in accordance with the instructions in Alma Talent's Key Figures Guide.</p> <p>Based on the analysis of the financial statements, it can be stated that both Vantaan Energia and Kuopion Energia are doing well on the basis of the key figures and the industry comparison. The overall results have grown significantly between 2015 and 2019. However, growth is fairly moderate.</p>	
Keywords	financial statement analysis, energy companies, key ratio, profitability, liquidity, solvency

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tilinpäätös	2
2.1	Tase ja tuloslaskelma	2
2.2	Rahoituslaskelma	3
2.3	Liitetiedot	3
2.4	Toimintakertomus	3
2.5	Tuloslaskelman oikaisut	4
2.6	Taseen oikaisut	5
3	Tilinpäätösanalyysi	7
3.1	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	7
3.2	Tilinpäätösanalyysin menetelmät	9
4	Tunnusluvut	10
4.1	Kannattavuus	10
4.2	Maksuvalmius	13
4.3	Vakavaraisuus	14
5	Case-yritysten analyysi	16
5.1	Vantaan Energia	16
5.1.1	Vantaan Energian kannattavuus	17
5.1.2	Vantaan Energian maksuvalmius	18
5.1.3	Vantaan Energian vakavaraisuus	19
5.2	Kuopion Energia	20
5.2.1	Kuopion Energian kannattavuus	20
5.2.2	Kuopion energian maksuvalmius	22
5.2.3	Kuopion Energian vakavaraisuus	23
5.3	Toimialavertailu	24
5.4	Kasvu ja trendit ja prosenttianalyysi	25
6	Johtopäätökset	27
	Lähteet	30
	Liitteet	
	Liite 1. Vantaan Energian oikaistu tuloslaskelma	
	Liite 2. Vantaan Energian oikaistu tase	

- Liite 3. Vantaan Energian prosenttimuotoinen tuloslaskelma ja tase
- Liite 4. Kuopion Energian oikaistu tuloslaskelma
- Liite 5. Kuopion Energian oikaistu tase
- Liite 6. Kuopion Energian prosenttimuotoinen tuloslaskelma ja tase
- Liite 7. Tunnuslukujen laskukaavat

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää kahden suomalaisen energiayhtiön taloudellinen tilanne ja kehitys sekä tutkia tarkemmin kasvua, kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta vuosina 2016–2019. Tarkasteltavat energiayhtiöt tässä opinnäytetyössä ovat Vantaan Energia ja Kuopion energia. Tilinpäätösanalyysin ja tunnuslukujen avulla vertailen Vantaan Energiata ja Kuopion Energiata keskenään sekä toimialaan nähden.

Vantaan Energia -konserniin kuuluvat emoyhtiö Vantaan Energia Oy, tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy (omistus 100 %) sekä osakkuusyhtiöt. Vantaan Energia on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä ja se tuottaa sähköä ja kaukolämpöä sekä myy lämpöpalveluita. Vantaan Energia myy sähköä yritys- ja yksityisasiakkaille Suomessa ja sen lämpöliikennetoiminnan päämarkkina-alue on Vantaa. Tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy vastaa Vantaan Sähköverkkotoiminnasta. Vantaan kaupunki omistaa Vantaan Energiasta 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki loput 40 prosenttia. Vuoden 2019 liikevaihto yrityksellä oli 295,1 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 58,9 miljoonaa euroa. (Vantaan Energia 2020.)

Kuopion Energia on kokonaisuudessaan Kuopion kaupungin omistama energiayhtiö, joka toimittaa kuopiolaisille sähköä, lämpöä ja viilennystä. Kuopion Energia -konsernin muodostavat emoyhtiö Kuopion Energia Oy ja tytäryhtiö Kuopion Sähköverkko Oy. Yrityksellä on noin 59 000 sähkönsiirtoasiakasta ja 6 100 kaukolämpöasiakasta. Vuonna 2019 yrityksen liikevaihto oli 91,7 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 17,4 miljoonaa euroa. (Kuopion Energia 2020.)

Teoriaosuudessa käyn läpi, mitä tilinpäätös pitää sisällään. Käsittelen myös tuloslaskelman ja taseeseen tehtäviä oikaisuja. Esittelen kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut. Laskukaavat tunnuslukuihin löytyvät liitteestä 7.

2 Tilinpäätös

Tilinpäätöksen avulla selvitetään yrityksen liiketoiminnan tulos kuluneelta tilikaudelta. Tilikausi on laskentakausi, jolta laaditaan tuloslaskelma ja jonka päättymispäivälle laaditaan tase. Se on 12 kuukauden yhtämittainen jakso, yleensä kalenterivuosi, joka tulee mainita osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä ja henkilöyhtiön yhtiösopimuksessa. Joissakin tilanteissa tilikausi voi olla joko lyhyempi tai pidempi kuin 12 kuukautta, mutta kuitenkin enintään 18 kuukautta pitkä. (Leppiniemi & Kyykkänen 2019.)

Tilinpäätöksiä sääntelevät monet eri lait ja vaatimukset. Kirjanpitolaki edellyttää yleisperiaatteiden noudattamista tilinpäätöstä tehtäessä, minkä mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen taloudellisesta tilasta. Tilinpäätöksen täytyy olla valmis neljän kuukauden sisällä tilikauden päättymisestä. Suomen kirjanpitolain mukaan tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, liitetiedot ja rahoituslaskelma. Toimintakertomus ei ole osa tilinpäätöstä, vaikkakin suurten yritysten on sellainen laadittava tilikaudelta. (Leppiniemi & Kyykkänen 2019.)

2.1 Tase ja tuloslaskelma

Jokaiselta tilikaudelta on laadittava tuloslaskelma ja tase, sillä ne ovat osa tilinpäätöstä. Tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöspäivältä ja sen teossa noudatetaan siihen säädettyä kaavaa, jonka sisältö on sama, oli kyseessä sitten pieni tai suurempi kirjanpitovelvollinen yritys. Taseesta ilmenee yrityksen varojen määrä sekä oman ja vieraan pääoman suhde, eli yrityksen rahoitusrakenne. Oman pääoman tarkastelussa huomion kiinnittää jakokelpoisten varojen määrä, kun taas vierasta pääomaa tarkasteltaessa huomio kiinnittyy korollisten ja korottomien velkojen väliseen suhteeseen sekä pitkäaikaisen ja lyhytaikaisen vieraan pääoman väliseen suhteeseen. Jotta näitä voisi enemmän analysoida, on usein tarpeellista tutustua liitetiedoissa annettuihin erittelyihin taseen lisäksi. (Leppiniemi & Leppiniemi & Kaisanlahti 1997.)

Tuloslaskelmasta näkee, miten yrityksen tulos on muodostunut tilikauden aikana. Kirjanpitolain mukaan tuloslaskelmasta tulee löytyä kaikki tilikauden aika kirjatut tulo- ja kuluerät, joiden erotuksena saadaan tilikauden tulos. Tuloslaskelman laatimiseen käytettäviä kaavoja on kaksi erilaista, kululajikohtainen ja toimintokohtainen. Kirjanpitovelvollisen suuruudella ei ole merkitystä siihen, kumpaa kaavaa se käyttää. (Leppiniemi ym. 1997.)

2.2 Rahoituslaskelma

Taseen ja tuloslaskelman lisäksi tilinpäätökseen kuuluu rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys siitä, kuinka varat on hankittu ja mihin niitä on käytetty tilikauden aikana. Vaikka rahoituslaskelmalle ei ole kirjanpitolaissa määrättyä kaavaa, on laissa määrätty rahoituslaskelman keskeisestä sisällöstä. Siitä on löydyttävä liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. (Leppiniemi ym. 1997.)

Rahoituslaskelma tehdään yrityksen maksaman ja saaman rahan perusteella ja niistä tehdyt laskelmat ovat konkreettisia. Niiden avulla voi tutkia esimerkiksi sitä, miten saatu raha on riittänyt kattamaan tilikauden investointeja tai lyhentämään velkoja ja kuinka paljon velkaa on täytynyt ottaa lisää, jotta rahankäytön toteuttaminen on ollut mahdollista. Rahoituslaskelma on laadittava vain, jos kyseessä on kirjanpitolaissa määritelty suuryritys, listayhtiö, pankki, luottolaitos tai vakuutusyhtiö. (Leppiniemi ym. 1997.)

2.3 Liitetiedot

Liitetiedoissa on erittelyt ja täydennykset taseeseen, tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan. Niiden avulla selvennetään taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eriä. Yritysten on esitettävä liitetiedot osana tilinpäätöstä, jotta tilinpäätöksessä on mahdollista antaa riittävä ja oikea kuva yrityksen taloudellisesta tilasta. Liitetietojen avulla tasetta ja tuloslaskelmaa voidaan saada lyhyemmiksi. Liitetiedot eivät ole vain rahamääräisiä lisätietoja tilinpäätökseen, vaan niissä on avattu esimerkiksi, miksi ja miten tilinpäätöksen laatija on päätenyt johonkin tiettyyn raha-arvoon tekemässään taseessa tai tuloslaskelmassa. Niissä voi olla myös selostus taseen ja tuloslaskelman raha-arvoihin liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Liitetiedot on hyvä lukea, ennen kuin tilinpäätöstä alkaa analysoida, laskemaan tunnuslukuja tai tekemään johtopäätöksiä. (Leppiniemi ym. 1997.)

2.4 Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa kuvataan toiminnan kehittymistä, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Siinä käsitellään liiketoiminnan ja tuloksen ymmärtämisen kannalta merkittävimpiä asioita, joita ovat esimerkiksi henkilöstö ja ympäristötekijät sekä tärkeimmät tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen. Toimintakertomuksessa kerrotaan myös yrityksen arvio yrityksen tulevasta kehityksestä.

Kirjanpitovelvollisen, joka on julkinen osakeyhtiö, jonka osakepääoma on vähintään 80 000 euroa, osuuskunta, joka on muu kuin kirjanpitolaissa määritelty mikro- tai pien-yritys, tai listayhtiö tai muu yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö on laadittava toimintakertomus osaksi tilinpäätöstä. Toimintakertomuksessa esitellään yksittäiset tapahtumat, jotka yrityksen johto arvioi merkityksellisiksi yrityksen kannalta. (Leppiniemi ym. 1997.)

2.5 Tuloslaskelman oikaisut

Tuloslaskelman oikaisujen avulla pyritään antamaan yrityksen kannattavuudesta sekä liiketoiminnan volyymin mahdollisimman todenmukainen kuva, jota on helppo vertailla esimerkiksi omaan toimialaan nähden. Kirjanpitoasetuksen mukaan virallinen tuloslaskelma ei sisällä myynti- tai käyttökate, mutta oikaistussa tuloslaskelmassa käyttökate on kuitenkin säilytetty. Tarkempaan kustannusrakenteen tarkasteluun tarvitaan yrityksen sisäisen laskennan tietoja. (Heikinmatti & Jahkonen & Kanervisto & Kekki & Marjomaa & Ruusulaakso & Toivio 2017, 18.)

Liikevaihto koostuu kirjanpitolain mukaan yrityksen tuotteiden tai palveluiden myyntituotoista vähennettynä annetut alennukset, arvonnlisävero ja muut verot, jotka määräytyvät välittömästi myynnistä. Jos yrityksellä on käytössään osatuloutus, eli yritys tulouttaa keskeneräisiä töitä niiden valmiusasteen mukaisesti, myös osatuloutettu määrä lisätään yrityksen liikevaihtoon. Tuloutusta vastaavat menot kirjataan kuluiksi ja osatuloutuksen vastakirjaus kirjataan siirtosaamisiin. (Heikinmatti ym. 2017, 18.)

Kirjanpitolain mukaan liiketoiminnan muihin tuottoihin kuuluvat kaikki liikevaihdon ulkopuolelle jäävät tuotot, joita ovat esimerkiksi vuokratuotot (ellei vuokraustoiminta ole yrityksen varsinainen toimiala). Myös yrityksen saamat avustukset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Saatuja avustuksia ei kuitenkaan oikaista analyysissa. (Heikinmatti ym. 2017, 19.)

Yritysten vertailukelpoisuutta on heikentänyt olennaiset ja kertaluontoiset tuotot, jotka siirretään satunnaisiin tuottoihin oikaistussa tuloslaskelmassa. Oikaisua varten tilinpäätöksen liitetiedoissa eritellään liiketoiminnan muut tuotot, joista näkee yrityksen satunnaiset tuotot. (Heikinmatti ym. 2017, 19.)

Ulkopuoliset palvelut ovat korvauksia, joita maksetaan lähinnä työsuorituksista ja jotka vaikuttavat välittömästi tuotantoon sekä myyntiin. Tällaisia ovat esimerkiksi alihankkijoiden suorittamat palvelut tai vuokratyövoiman kulut. Ulkopuolisten palveluiden kasvun voi selittää se, että yritys on käyttänyt aiempaa enemmän alihankkijoita, tämä taas näkyy henkilöstökulujen alenemisena. Henkilöstökuluihin sisältyvät ennakonpidätyksen alaisen palkkojen ja niihin verrattavissa olevien kulujen lisäksi myös välittömät palkan perusteella määräytyvät kulut, joita ovat esimerkiksi sosiaaliturvamaksut, henkilövakuutusmaksut ja eläkekulut. (Heikinmatti ym. 2017, 20.)

Tuloslaskelman liiketoiminnan muita kuluja ovat kaikki kuluerät, joita ei erikseen mainita tuloslaskelmassa. Kirjanpitolain mukaan myös omaisuuden myyntitappiot kuuluvat liiketoiminnan muihin kuluihin. Oikaisussa virallisen tuloslaskelman liiketoiminnan muissa kuluissa olevat kertaluontoiset kulut, jotka eivät kuulu liiketoimintaan, mutta ovat tuloksen kannalta merkittäviä, siirretään satunnaisiin kuluihin. (Heikinmatti ym. 2017, 22.)

2.6 Taseen oikaisut

Taseen oikaisujen avulla pyritään antamaan todenmukainen ja vertailukelpoinen kuva yrityksen taloudellisesta asemasta tilinpäätöshetkellä. Hyödykkeet jaetaan taseessa aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin. Aineellisiin hyödykkeisiin ei tehdä oikaisuja. Aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvat kehittämismenot, liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet. Aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvat maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet. Edellä mainittujen lisäksi taseeseen kuuluvat myös muun muassa sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset, leasingomaisuus, saamiset sekä oma pääoma. (Heikinmatti ym. 2017, 31–37.)

Kehittämismenot ovat menoja, jotka syntyvät välittömästi kehittämistoiminnasta. Jos kehittämismenot todetaan aiheettomiksi, tehdään taseeseen oikaisu, jossa ne poistetaan taseen varoista ja omaa pääomaa pienennetään vastaavalla määrällä. (Heikinmatti ym. 2017, 31–32.)

Fusion tai yrityskaupan yhteydessä syntyy liikearvo. Fuusiossa liikearvo on osa hankintamenoa, jota ei voi kohdistaa aineellisiin hyödykkeisiin ja yrityskaupassa liikearvo syntyy, kun kauppahinta on suurempi kuin substanssiarvo. Kirjanpitolain mukaan liikearvo on kirjattava kuluksi sen vaikutusaikana. Liikearvo voi olla myös arvoton, jos se syntyy

sulautuneen yhtiön edellisten vuosien tappioista. Tilinpäätöstä oikaistaessa arvoton liikearvo poistetaan taseen vastaavista ja omasta pääomasta. Aineettomiin hyödykkeisiin lisätään taseen oikaisussa aineettomat oikeudet, muut aineettomat hyödykkeet sekä niihin kohdistuvat ennakkomaksut. (Heikinmatti ym. 2017, 32–32.)

Virallisessa taseessa sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset ovat oikaistussa taseessa yhdessä erässä, joka jaetaan sisäisiin osakkeisiin ja osuuksiin, muihin osakkeisiin ja osuuksiin, sisäisiin saamisiin sekä muihin saamisiin ja sijoituksiin. Oikaistussa taseessa vaihtuvien vastaavien pitkäaikaiset saamiset siirretään pysyvien vastaavien sijoituksiin ja pitkäaikaisiin saamisiin. Mikäli yrityksellä on jäljellä leasingmaksuja, lisätään ne oikaistussa taseessa vastaavaa -puolelle leasingomaisuutena ja vastattavaa -puolelle leasingvastuina. (Heikinmatti ym. 2017, 35–37.)

Virallisessa taseessa myyntisaamiset, sisäiset myyntisaamiset, muut sisäiset myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään yhdessä ryhmässä, eli lyhytaikaisissa saamisissa. Myyntisaamisia ovat myynnistä ulkopuolisille aiheutuneet saamiset, joista mahdollisesti syntyvät luottotappiot kirjataan liiketoiminnan muiksi kuluiksi. Jos yrityksellä on käytössä factoringrahoitus ja bruttokirjaustapa, myös factoringluotolla katetut saamiset kuuluvat myyntisaamisiin ja factoringluotto kirjataan taseen velkoihin. Factoringrahoitusta käyttävällä yrityksellä voi olla käytössä myös nettokirjaustapa, jolloin myyntisaamisiin kirjataan vain factoringilla kattamaton osuus ja käytetty osuus ei kuulu taseeseen. Oikaistussa taseessa käytetty factoringluotto siirretään myyntisaamisiin ja taseen velkoihin paitsi, jos saamisten luottoriski on rahoittajalla. (Heikinmatti ym. 2017, 39.)

Muihin saamisiin kuuluvat erät, jotka ovat saamisia ulkopuolisilta, kuten lainasaamiset, muut saamiset, siirtosaamiset sekä maksamattomat osakkeet ja osuudet. Kirjanpitoasetuksen mukaan sellaiset siirtosaamiset, jotka ovat olennaisia on eriteltävä liitetiedoissa. Laskettaessa tunnuslukuja siirtosaamisten osatuloutussaamiset käsitellään osana käytöpääomaa. (Heikinmatti ym. 2017, 40.)

Oma pääoma toimii osakeyhtiön varojen jakamisen perustana. Se on yrityksen riskipuskuri ja sen avulla mitataan yrityksen vakavaraisuutta. Tilinpäätöksen liitetiedoissa tulee olla selvitys omasta pääomasta sekä sen muutoksista. Oma pääoma jaetaan vapaaseen ja sidottuun omaan pääomaan osakeyhtiölain mukaan. Sidottuun omaan pääomaan kuuluvat osakepääoma, arvonkorotusrahasto ja käyvän arvon rahasto. Vapaaseen omaan

pääomaan taas kuuluvat muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voittovarat. (Heikinmatti ym. 2017, 41.)

Osakeyhtiö voi jakaa varoja vapaan pääoman määrän verran joko osinkoina tai muuna varojen jakona. Ennen varojen jakoa vapaasta pääomasta täytyy vähentää muun muassa aktivoidut kehittämismenot. Osakeyhtiö ei saa maksaa osinkoa tai jakaa varojaan, jos yhtiö on maksukyvytön tai, jos varojen jako johtaa maksukyvyttömyyteen. (Heikinmatti ym. 2017, 41.)

Oman pääoman omaisuuseriin tulee tehdä oikaisuja, jos viralliseen taseeseen on aktivoitu esimerkiksi liikearvoa, johon ei ole odotettavissa tuloa. Oman pääoman oikaisuja ovat myös esimerkiksi epävarmat saamiset, saamiset henkilöyhtiön omistajilta, pysyvien vastaavien arvonoidut sekä poisto-oikaisut. Oman pääoman oikaisut eivät ole välttämättä aina negatiivisia. Oikaisut voivat olla positiivisia silloin, kun pysyvien vastaavien käyvät arvot ovat huomattavasti korkeampia kuin niiden tasearvot. Pysyvien vastaavien tasearvoja oikaistaan samalla summalla kuin omaa pääomaa. (Heikinmatti ym. 2017, 45.)

3 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysin avulla arvioidaan yrityksen taloudellista tilaa. Sitä voidaan myös käyttää päätöksenteon tukena vertaamalla sitä toisiin yrityksiin ja pääomamarkkinoiden määrittämiin tavoitteisiin. Tilinpäätösanalyysi tekee yrityksistä vertailukelpoisia ja mahdollistaa taloudellisten ulottuvuuksien tulkitsemisen. Kannattavuus, kasvu ja liiketoiminnan riskit ovat tärkeimpiä päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä, joita arvioidaan nimenomaan tilinpäätösanalyysillä. Tilinpäätösanalyysissä käytettävät tunnusluvut ovat olleet jo kauan käytössä ja niitä on tutkittu ja kehitetty jatkuvasti, jotta ne kuvaisivat taloudellista tilaa parhaalla mahdollisella tavalla. (Kallunki 2014, 12–13.)

3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Yrityksillä on monia eri sidosryhmiä, jotka tarvitsevat tietoa tilinpäätöksistä. Sidosryhmät saavat näkemyksen yrityksen toteutuneesta taloudellisesta tilasta sekä voivat arvioida myös sen tulevaisuuden menestymistä tilinpäätöstietojen avulla. Monille sidosryhmille tilinpäätösanalyysi on niin tärkeä tekijä päätöksenteossa, että he tekevät itse syvällisen

tilinpäätösanalyysin kohteena olevasta yrityksestä. Toisille taas riittävät erilaisista tietopalveluista saatavat tiedot. (Kallunki 2014, 12–16.)

Osakkeenomistajat ovat yksi sidosryhmä, jotka tarvitsevat tilinpäätöstietoja osakkeenosto- ja myyntipäätösten tekoon sekä tulevien osinkojen arviointiin. Etenkin Suomessa tilinpäätösanalyysit ovat kehittyneet viimeisten vuosikymmenten aikana entistä enemmän antamaan tietoa osakesijoittajille. Perinteisen tilinpäätösanalyysin vierelle on tuotu rahoitustieteen teorioita ja malleja, joita ovat esimerkiksi pääoman kustannukset ja osakkeen arvonmääritykset, jotka ovat lisänneet tilinpäätösanalyysin käyttöä päätöksenteon tueksi. Myös yrityksen sijoitetun pääoman tuottoa on mahdollista arvioida tilinpäätöksen avulla. Sijoitetun pääoman tuottoa voi rahoitustieteen malleilla vertailla muiden mahdollisten sijoituskohteiden tuottoon. Monia tilinpäätöksessä käytettäviä tunnuslukuja laskeetaan yhdistämällä osakemarkkinoilta saatavaa tietoa tilinpäätöslukuihin. (Kallunki 2014, 13–16, 19.)

Tilinpäätöstietoja tarvitsevat myös lainoittajat sekä tavaroiden ja palveluiden toimittajat laina- ja tavaraluottopäätösten tueksi sekä vakuuksien ja kovenanttien arviointiin. Molemmilla on velkasitoumuksiin perustuvat vaateet yritystä kohtaan, eli molemmat ovat velkojia. Erilaisten riskien vuoksi, velkojia kiinnostaa eri tilinpäätöstiedot kuin osakkeenomistajia. Velkojat ovat kiinnostuneita yrityksen kyvystä maksaa maksut ajallaan ja yrityksen omaisuuden realisointiarvosta. Velkojat arvioivat yrityksen luottokelpoisuutta velkaisuuden, maksuvalmiuden ja kannattavuuden tunnuslukujen avulla. (Kallunki 2014, 16–17, 19.)

Asiakkaat ovat myös yksi sidosryhmä, jota kiinnostaa yrityksen tilinpäätöstiedot muun muassa toimintavarmuuden, tuotetuen sekä takuiden ja muiden tuotevastuiden kannalta. Näiden merkitys nousee, mitä isommasta hankinnasta on kyse. Tilinpäätöstietojen avulla asiakas pystyy arvioimaan yrityksen taloudellisia resursseja, sillä ison ja pitkäkestoisen hankinnan ostaminen taloudellisissa vaikeuksissa olevalta yritykseltä ei ole kannattavaa. (Kallunki 2014, 17–19.)

Yrityksen johto ja työntekijät tarvitsevat tilinpäätöstietoja työsuorituksen arviointiin ja eläketurvan sekä ja kannustin- ja palkkiojärjestelmien tueksi. Ylimmän johdon työsuoritusta arvioidaan suoraan yrityksen taloudellisen tilan perusteella. Tilinpäätöksen osoittama tulos on monesti kriteeri johdon palkitsemiseen, mutta se voi olla myös työntekijöiden tulospalkkion mittari. (Kallunki 2014, 18–19.)

Viranomaiset ovat yksi keskeisimmistä sidosryhmistä. Kirjanpidon ja tilinpäätöksen perusteella määräytyy yrityksen verotettava tulos, vaikkakin se voi olla eri kuin tilinpäätöksen osoittama tulos. Ennen Suomessa tilinpäätökset laadittiin lähinnä vain verotettavan tuloksen laskemiseksi. Finanssivalvonta valvoo pörssiyhtiöiden tilinpäätöstietojen oikeellisuuden lisäksi tiedonantovelvollisuutta, jonka perusteella yrityksen on viipymättä julkistettava kaikki tiedossa oleva taloudelliseen tilaan liittyvä tieto, jotka useimmiten koskevat tilinpäätöstietoja. On myös säädeltyjä toimialoja, joita viranomaiset arvioivat, kuten energiatoimialalla olevat yritykset. Viranomaiset valvovat näiden säädeltyjen toimialojen hintojen kohtuullisuutta tilinpäätöstietojen perusteella. (Kallunki 2014, 18–19.)

3.2 Tilinpäätösanalyysin menetelmät

Vaikka tilinpäätösanalyysissä on paljon eri tekniikoita ja paljon teknistä tekemistä, tärkein osa on kuitenkin arvioida eri menetelmillä saatuja lukuja ja ymmärtää niiden taustalla olevia syy-seuraussuhteita. Tilinpäätösanalyysin voi jakaa kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa muokataan perustiedot eli tuloslaskelma, tase ja liitetiedot helpommin vertailtavaan muotoon. Ilman tätä ensimmäistä vaihetta olisi miltei mahdotonta vertailla yritystä muihin yrityksiin tai saman yrityksen edellisten vuosien tilinpäätöksiin. Oikaiseminen on nykypäivänä lähinnä tilinpäätöksen erien uudelleen asettelua, sillä lainsäädäntö asettaa tietyt säännökset tilinpäätöksen laatimiseen. (Niskanen ym. 2004, 19–20.)

Tilinpäätösanalyysin toisessa vaiheessa valitaan mittauskohteet ja niiden mukaiset analyysimenetelmät. Mittauskohteet ja analyysimenetelmät määräytyvät sen mukaan, mitä varten analyysi tehdään ja kuka sen suorittaa. Analyysin tuottaman aineiston käyttötarkoitus ja ensimmäisen vaiheen aineiston muokkaus eivät ole riippuvaisia toisistaan. (Niskanen ym. 2004, 19.)

Analyysin kolmannessa vaiheessa tarkastellaan ja tutkitaan yritysten taloudellista tilaa vertailemalla niitä erilaisiin kohteisiin. Tilinpäätös voidaan esittää prosenttimuotoisena, jolloin tilinpäätöserien keskinäiset suhteet tulevat selkeämmin esille. Tilinpäätöksestä voidaan tehdä trendianalyysi, jossa tarkastelukauden ensimmäistä vuotta käytetään perusvuotena ja vertaillaan peräkkäisten vuosien prosenttimuotoisia lukuja. Tunnukslu- kuanalyysin avulla voidaan laskea tuloslaskelman ja taseen eristä koottuja tunnuslukuja. Nämä tunnusluvut ovat usein suhdelukumuotoisia ja niillä mitataan usein yrityksen kannattavuutta, rahoitusrakennetta sekä maksuvalmiutta. (Niskanen ym. 2004, 19–20.)

4 Tunnusluvut

Tunnusluvut ovat tilinpäätöksestä laskettuja lukuja, joilla mitataan yrityksen taloudellista suorituskykyä. Tilinpäätöksen tunnusluvut jaetaan kolmeen ryhmään: kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuihin. Useimmiten tilinpäätöksen tunnusluvut ovat suhdelukumuotoisia vertailun helpottamiseksi. Tunnusluvuissa suhteutetaan jokin tietty tilinpäätöksen erä esimerkiksi liikevaihtoon tai taseen loppusummaan. Tunnuslukujen on annettava sama esimerkiksi kannattavuutta mittaava tunnusluku, jos yritykset ovat yhtä kannattavia yrityksen koosta riippumatta. Sama periaate pätee kaikkiin tilinpäätöksestä laskettaviin tunnuslukuihin. (Niskanen ym. 2004, 110–111.)

4.1 Kannattavuus

Yritysten jopa tärkein toimintaedellytys on kannattavuus, sillä kannattavuuden ollessa heikko yritys ei todennäköisesti pysty jatkamaan toimintaansa kovinkaan kauaa. Yritys, jolla on heikko kannattavuus tuottaa tappiota ja syö oman pääomansa loppuun jossakin vaiheessa. Kannattavuuden tunnusluvut jaetaan usein joko liikevaihtoon tai pääomaan suhteutettuihin mittareihin. (Tunnuslukuopas 2020.)

Käyttökate kuvaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Se kertoo, kuinka paljon katetta jää yrityksen liikevaihdosta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateelle ja käyttökateprosentille ei ole yleisiä ohjearvoja, koska niiden taso riippuu pitkälti yrityksen toimialasta ja pääomarakenteesta. Arvioitaessa käyttökateen riittävyttä, otetaan huomioon yrityksen rahoituskulujen, käyttöomaisuuden poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruus. Käyttökateprosenttia vertaillaan toimialalukuihin, katekehitykseen useammalta vuodelta sekä käyttökateen riittävyteen lainanhoitokulujen, verojen, investointien ja voitonjaon osalta. (Tunnuslukuopas 2020.)

Liiketulos kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Toimintakulujen lisäksi tunnusluku huomioi myös yrityksen käyttöomaisuuden kulumisen eli poistot. Tunnusluvun avulla voidaan vertailla yksittäisen yrityksen kehitystä sekä saman toimialan yritysten välistä vertailua. Mikäli yritysten toimintojen automaatioasteet poikkeavat toisistaan, liiketulos antaa käyttökateen paremman vertailukelpoisuuden. Liiketuloksessa ei ole vielä mukana rahoituskuluja, eli velaton

ja velkainen yritys on vertaillessa samalla viivalla, joten liikeulosprosentin avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten operatiivista kannattavuutta. Liikeulosprosentin tulee olla sitä korkeampi, mitä pääomavaltaisempi yritys on. (Tunnuslukuopas 2020.)

Nettotulos on käytännössä yrityksen varsinaisen toiminnan tulos. Nettotuloksen määrä toimii yleensä voitonjakopäätöksen pohjana, ja käytännössä nettotuloksen määrä on yrityksen omistajille jäävä osuus tilikauden tuloksesta. Nettotuloksessa ei kuitenkaan ole mukana tuloslaskelman satunnaisia tuottoja ja kuluja, toisin sanoen satunnaisia eriä ja tilinpäätössiirtoja. Näin ollen nettotulos ei välttämättä ole sama kuin lopullinen kokonaistulos eli tilikauden voitto tai tappio. Positiivinen nettotulos kertoo, että yritys on selviytynyt kaikista varsinaisen liiketoiminnan kuluistaan. Nettotuloksen riittävyys perustuu pitkälti yrityksen voitonjakotavoitteisiin. Nettotulos soveltuu yllä mainittuja katelukuja paremmin eri toimialojen yritysten keskinäiseen vertailuun. (Tunnuslukuopas 2020.)

Kokonaispääoman tuottoprosentti kertoo, kuinka paljon yritystoimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikaudella. Tunnusluvussa verrataan tulosta ennen veroja ja rahoituskuluja koko siihen pääomaan, joka on sitoutunut yritystoimintaan. Tunnusluku kertoo yrityksen kyvystä huolehtia käytössä olevasta kokonaispääomastaan. Se mittaa, minkälaisen tuoton yritys on saanut aikaan sitomilleen resursseille. Taseen loppusumma kertoo toimintaan sitoutuneiden resurssien määrän. Tunnusluvun kehityksen arvioinnissa on kuitenkin otettava huomioon mahdolliset suuret investoinnit, jotka ovat sitoneet yrityksen pääomia, mutta eivät ole ehtineet tuottaa vielä tilikaudella tuloa. Lisäksi pienet pääomat saattavat kasvattaa pääoman tuoton korkeaksi, joten on tarkasteltava myös yrityksen euromääräisen tuloksen tasoa. Taulukko 1 kuvaa kokopääoman tuoton viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 1. Koko pääoman tuoton viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Hyvä	yli 10 %
Tyydyttävä	5–10 %
Heikko	alle 5 %

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle, pääomalle. Tätä tunnuslukua pidetään yhtenä tärkeimmistä tunnusluvuista, jota tilinpäätösanalyysi tuottaa. Sijoitetun pääoman vähimmäistuotto tulisi olla ainakin yrityksen vieraalle pääomalle maksaman koron verran. Sijoitetun pääoman tuoton tulisi nousta selvästi lainakorkoja suuremmaksi hyvällä kannattavuustasolla toimivassa yrityksessä. Myös tässä tunnusluvussa on otettava huomioon mahdollisten suurien investointien ja pienten pääomien vaikutukset. Taulukko 2 kuvaa sijoitetun pääoman tuoton viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 2. Sijoitetun pääoman tuoton viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Erinomainen	yli 15 %
Hyvä	10–15 %
Tyydyttävä	6–10 %
Välttävä	3–6 %
Heikko	alle 3 %

Oman pääoman tuotto kertoo yrityksen kyvystä huolehtia omistajien sijoittamista pääomista yritykseen. Se kertoo, kuinka paljon tuottoa omalle pääomalle on kertynyt tilikauden aikana. Kyseinen tunnusluku on siis yksi tärkeimmistä omistajien ja sijoittajien käyttämistä kannattavuuden mittareista. Oma pääoma koostuu omistajien pääomasijoituksista sekä heidän jättämistään voitoista yritykseen. Oman pääoman tuoton tulisi olla markkinoilta saatavan riskittömän sijoituksen tuottoa korkeampi sen riskisyyden vuoksi. Korkeampi riskisissä yrityksissä riskilisen ja oman pääoman tuottotason tulee olla suurempi. Oman pääoman tuotossa, kuten muissakin edellä mainituissa pääoman tuottoasteissa, on otettava huomioon mahdollisten suurten investointien ja pienten pääomien vaikutukset. Taulukko 3 kuvaa oman pääoman tuoton viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 3. Oman pääoman tuoton viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Erinomainen	yli 20 %
Hyvä	15–20 %
Tyydyttävä	10–15 %
Välttävä	5–10 %
Heikko	alle 5 %

4.2 Maksuvalmius

Yritys voi joutua heikon maksuvalmiuden takia maksukyvyttömäksi ja se voi johtaa konkurssiin. Yrityksen täytyy siis selviytyä liiketoimintansa juoksevien kulujen maksuista, vaikka kannattavuus ja vakavaraisuus olisivat kunnossa. Maksuvalmiutta mitataan staattisilla taseesta lasketuilla mittareilla ja dynaamisilla rahavirtoihin perustuvilla mittareilla. (Tunnuslukuopas 2020.)

Quick ratio mittaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskureiden tilaa. Quick ratiolla yritys mittaa siis sitä, kuinka hyvin se kykenee maksamaan lyhytaikaiset velat nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillään. Yrityksellä ei ole varoja mahdollisiin yllättäviin menoihin, jos rahoituspuskurit ovat liian pienet. Taulukko 4 kuvaa quick ration viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 4. Quick ration viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Erinomainen	yli 1,5
Hyvä	1–1,5
Tyydyttävä	0,5–1
Välttävä	0,3–0,5
Heikko	alle 0,3

Current ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta, eli kykyä maksaa maksut ajallaan ja edullisimmalla tavalla, sekä rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä. Tunnusluvulla verrataan nopeasti rahaksi muutettavien erien suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin. Taulukko 5 kuvaa current ration viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 5. Current ration viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Erinomainen	yli 2,5
Hyvä	2–2,5
Tyydyttävä	1,5–2
Välttävä	1–1,5
Heikko	alle 1

Rahoitustuloksen avulla saadaan selville, kuinka paljon yrityksen varsinainen liiketoiminta tuottaa tulo-rahoitusta. Se kuvaa kykyä suoriutua varsinaisen liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä, käyttöpääoman lisäyksestä ja investointien omarahoituksesta. Rahoitustuloksen tulee kattaa myös omistajien voitonjakotarpeet. Rahoitustuloksen jäädessä negatiiviseksi yritys on usein joutunut kattamaan juoksevia rahoituskuluja lisävelalla tai purkamalla likvideettiään. (Tunnuslukuopas 2020.)

4.3 Vakavaraisuus

Yrityksen pinnalla pysymiseksi myös rahoituksen eli vakavaraisuuden tulee olla kunnossa. Velkaantuneisuus ei saa olla niin suurta, ettei yritys pysty kattamaan rahoituskellisia tarpeitaan, joita ovat lainojen korot ja lyhennykset. Vakavaraisuutta tarkastellaan staattisilla rahoitusrakenteiden ja dynaamisilla rahoituksen riittävyyden mittareilla. (Tunnuslukuopas 2020.)

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Mitä korkeampi luku on, sitä vakaammalla pohjalla yrityksen liiketoiminta on. Taulukko 6 kuvaa omavaraisuusasteen viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 6. Omavaraisuusasteen viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Erinomainen	yli 50 %
Hyvä	35–50 %
Tyydyttävä	25–35 %
Välttävä	15–25 %
Heikko	alle 15 %

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen velkojen suhdetta toiminnan laajuuteen, eli yrityksen kokonaisvelat suhteutetaan liikevaihtoon. Tätä tunnuslukua verrataan vain saman toimialan yrityksiin, jolloin saadaan luotettavaa tietoa siitä, onko yrityksen arvo hyvä. (Tunnuslukuopas 2020.)

Nettovelkaantumisaste eli gearing kuvaa yrityksen velkaantuneisuutta, eli mittaa yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Sillä saadaan siis selville omistajien yritykseen sijoittamien omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen velkojen suhde. Mitä korkeampi tunnusluku on, sitä korkeampi on yrityksen velkaantuneisuus. Taulukko 7 kuvaa nettovelkaantumisen viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 7. Nettovelkaantumisasteen viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Erinomainen	alle 10 %
Hyvä	10–60 %
Tyydyttävä	60–120 %
Välttävä	120–200 %
Heikko	yli 200 %

Vieraan pääoman takaisinmaksuaika mittaa yrityksen velanhoitokykyä, jossa yrityksen varsinaisesta toiminnasta saatu tulorahoitus suhteutetaan korollisten velkojen määrään. Tunnusluvun avulla saadaan tietää, miten monessa vuodessa yritys pystyisi maksamaan korollisen velkansa pois, jos nykyisen suuruinen tulorahoitus käytettäisiin kokonaisuudessaan velkojen takaisin maksuun. Taulukko 8 kuvaa vieraan pääoman takaisinmaksuajan viitteellisiä normiarvoja. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 8. Vieraan pääoman takaisinmaksuajan viitteelliset normiarvot (Tunnuslukuopas 2020).

Erinomainen	alle 1 vuosi
Hyvä	1–3 vuotta
Tyydyttävä	3–5 vuotta
Välttävä	5–10
Heikko	yli 10 vuotta

5 Case-yritysten analyysi

Valitsin tähän opinnäytetyöhön kaksi suomalaista energiayhtiötä analysoitavaksi, jotka ovat Vantaan Energia ja Kuopion Energia. Tarkastelujakso on neljä vuotta, vuodesta 2016 vuoteen 2019, jotta sain yhtiöiden toiminnasta tarpeeksi laajan ja kattavan kuvan.

5.1 Vantaan Energia

Vantaan Energia ilmoitti syksyllä 2019 luopuvansa kivihiilen käytöstä energiantuotannossaan vuonna 2022. Kivihiilen se tulisi korvaamaan pääsääntöisesti lisäämällä hyötykäyttöön kelpaamattoman jätteen, tuuli- ja aurinkoenergian sekä maalämmön osuutta tuotannossaan. Tilikauden 2019 merkittävin käytännön toimenpide oli jätevoimalan laajenus, jossa on tavoite saavuttaa päätöksentekovalmius alkuvuodesta 2020. (Vantaan Energia Oy 2019.)

Vuosi 2019 oli sääolosuhteiltaan tavanomaista lämpimämpi, joka vaikutti lämmitystarpeisiin. Lämmitystarve jäikin hieman yli 11 prosenttia pitkäaikaisesta keskiarvosta jälkeen. Vantaan Energian sähkön tuotantomäärä laski noin 1300 gigawattituntia vuodesta 2018, mutta jätevoimalan toiminta saavutti vuoden 2018 tason. Jätepolttoainetta Vantaan Energia käytti hieman alle 400 000 tonnia ja laitoksen käytettävyyssaste nousi noin puolella prosenttiyksiköllä ollen 96,6 prosenttia. Vantaan Energia otti maaliskuussa 2019 kaupalliseen käyttöön biokattilan, jonka käytettävyyssaste oli 91,6 prosenttia ensimmäisenä kautenaan. (Vantaan Energia Oy 2019.)

5.1.1 Vantaan Energian kannattavuus

Vantaan Energian käyttökateprosentti on kasvanut viidellä prosenttiyksiköllä vuodesta 2016 vuoteen 2019, joten katekehitys näyttää hyvältä. Käyttökate on riittänyt hyvin tarvittaviin kuluihin, kuten lainanhoitokuluihin, verojen maksuun sekä poistoihin.

Liiketulospoosentti on ollut tarkasteluvuosina vain pienessä kasvussa, mutta kehityssuunta on kuitenkin ylöspäin. Vantaan Energia on pystynyt kattamaan tarvittavat rahoituskulut ja voitonjaot vuosittain. Vantaan Energia on tosin todella pääomavaltainen yritys eli myös liiketulospoosentin tulee olla melko korkea.

Vantaan Energian nettotulospoosentti on kasvanut kolmella prosenttiyksiköllä vuodesta 2016 vuoteen 2019. Vuonna 2019 nettotulospoosentti oli 14 prosenttia, mikä on erinomainen tulos. Rahamääräinen nettouloos vuonna 2019 oli noin 42 miljoonaa euroa. Yritys teki siis varsinaisella liiketoiminnallaan, eli pois lukien satunnaiset kulut, voittoa yli 42 miljoonaa euroa.

Koko pääoman tuotto-poosentti on Vantaan Energialla tyydyttävällä tasolla. Tunnusluku on pysynyt melko samana tarkasteluajanjakson ajan. Vaikka taseen loppusumma sekä nettouloos ovat kasvaneet jonkin verran vuosien välissä, välittömät verot sekä rahoituskulut ovat myös lisääntyneet, joten koko pääoman tuotto-poosentti ei pääse kasvamaan.

Sijoitetun pääoman tuotto-poosentti on hyvällä tasolla Vantaan Energialla. Tämäkin tunnusluku on pysynyt melko samana vuosina 2016–2019. Tunnusluku ei ole päässyt kasvamaan, vaikka nettouloos on parantunut vuosi vuodelta. Tähän vaikuttaa se, että korollisten velkojen määrä on ollut kasvussa tarkasteltavina vuosina.

Vantaan Energian oman pääoman tuotto-poosentti on ollut pääosin hyvällä tasolla verrattuna annettuihin viitteellisiin normiarvoihin vuosina 2016–2019. Vuonna 2018 oman pääoman tuotto-poosentti laski niukasti alle hyvän tason, mutta pääsi taas vuonna 2019 hyvälle tasolle. Oman pääoman riskisyyden vuoksi Vantaan Energian oman pääoman tuotto-poosentit kiikkuvat hyvän ja tyydyttävän tason välimaastossa. Vantaan Energia on kuitenkin vakavarainen suuryritys, joten oman pääoman tuotto-tasonkaan ei tarvitse olla niin suuri, mitä viitteelliset normiarvot antavat ymmärtää. Taulukosta 9 näkee Vantaan Energian kannattavuuden tunnuslukujen kehityksen tarkasteluajanjaksona.

Taulukko 9. Vantaan Energian kannattavuuden tunnusluvut.

Kannattavuus:	2019	2018	2017	2016
Käyttökate-%	30 %	24 %	25 %	25 %
Liiketulos-%	19 %	15 %	16 %	16 %
Nettotulos-%	14 %	11 %	13 %	11 %
Koko pääoman tuotto-%	8 %	7 %	8 %	9 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	7 %	6 %	6 %	7 %
Oman pääoman tuotto-%	16 %	14 %	17 %	16 %

5.1.2 Vantaan Energian maksuvalmius

Vantaan Energian quick ratio on pysynyt koko ajan hyvän ja erinomaisen välillä. Näin ollen Vantaan Energian rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrän. Alimmillaan quick ratio oli vuonna 2018, ollen silloinkin hyvä. Korkeimmillaan luku oli vuonna 2017, jolloin se oli erinomainen viitteellisten normiarvojen mukaan. On kuitenkin hyvä huomioida, että kyseinen tunnusluku kuvaa rahoituspuskuria vain tilinpäätöshetkellä (Tunnuslukuopas 2020).

Current ratio on vaihdellut Vantaan Energialla tyydyttävän ja välttävän välillä viitteellisten normiarvojen mukaan. Vuodesta 2018 Vantaan Energia sai nostettua luvun tyydyttäväksi. Vantaan Energialla on siis yleisesti ottaen tyydyttävä maksuvalmius ja rahoituspuskuri, vaikkakin luku kuvaa tilannetta vain tilinpäätöshetkellä.

Vantaan Energian rahoitustulosprosentti on noussut maltillisesti tarkasteluajanjaksona. Vuodesta 2016 rahoitustulosprosentti on noussut viisi prosenttiyksikköä. Vantaan Energia on kyennyt kattamaan juoksevat rahoituskulunsa. Tämä luku ei kuitenkaan täysin kuvaa konsernin kassavirtaa, sillä siihen sisältyy myös varastojen muutokset ja erilaiset jaksotukset (Tunnuslukuopas 2020.) Taulukosta 10 näkee Vantaan Energian maksuvalmiuden tunnuslukujen kehityksen tarkasteluajanjaksona.

Taulukko 10. Vantaan Energian maksuvalmiuden tunnusluvut.

Maksuvalmius:	2019	2018	2017	2016
Quick ratio	1,35	1,02	1,66	1,33
Current ratio	1,58	1,21	1,97	1,55
Rahoitustulos-%	30 %	24 %	25 %	25 %

5.1.3 Vantaan Energian vakavaraisuus

Tarkasteltavien vuosien ajan Vantaan Energian omavaraisuusaste on ollut hyvä, eli pysynyt yli 35 prosentin. Hyvä omavaraisuusaste antaa Vantaan Energialle enemmän liikkumavapautta, koska riippuvuus suhdanteista ja muista toimintaympäristön muutoksista on pienempi kuin heikon omavaraisuusasteen omaavilla yrityksillä (Tunnuslukuopas 2020). Vantaan Energian suhteellisesta velkaantumisesta ja sen vertailusta toimialaan kerrotaan kappaleessa 5.3 Toimialavertailu.

Vantaan Energian gearing-tunnusluku on pienentynyt tarkasteluajanjaksona 12 prosenttiyksikköä. Tunnusluku on parantunut siis välttävästä tyydyttävään. Mitä korkeampi gearing-luku on, sitä suurempi yrityksen velkaantuneisuuskin on (Tunnuslukuopas 2020). Vaikka Vantaan Energian oma pääoma sekä rahat ja pankkisaamiset ovat olleet kasvussa, ovat myös korolliset velat ovat kasvaneet vuodesta toiseen.

Vantaan Energian vieraan pääoman takaisinmaksuaika on pysynyt hyvin tasaisena vuosina 2016–2019 ja se on pysynyt koko ajan hyvällä tasolla verrattuna viitteellisiin ohjearvoihin. Vieraan pääoman takaisinmaksuaika on koko tarkastelujakson ajan ollut kahden ja kolmen vuoden välillä. Tässä tulee kuitenkin ottaa huomioon se, että harvoin yritykset käyttävät koko tulorahoitusta lainojen lyhennyksiin (Tunnuslukuopas 2020.) Taulukosta 11 näkee Vantaan Energian vakavaraisuuden tunnuslukujen kehityksen tarkasteluajanjaksona.

Taulukko 11. Vantaan Energian vakavaraisuuden tunnusluvut.

Vakavaraisuus:	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste	40 %	38 %	40 %	37 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	145 %	141 %	126 %	131 %
Gearing-%	52 %	54 %	50 %	64 %
Vieraan pääoman takaisinmaksu-aika	2,43	2,51	2,10	2,46

5.2 Kuopion Energia

Kuopion Energia myi sähkökauppaliiketoimintansa vuonna 2019 Väre Oy:lle, joka näkyy tilinpäätöksessä liikevaihdon laskuna. Tulosparannuksen edellisenvuodesta selittää sähkökauppa liiketoiminnan myyntivoitto, joka oli hieman yli 5 miljoonaa euroa. Voimalaitoksen tuottama sähköenergia myytiin tukkumarkkinoille kuluttajamarkkinoiden sijaan ja kylmä tammikuu sekä asiakasmäärän kasvu loivat pohjan tilikauden 2019 hyvälle tulokselle. Tilikauden tulokseen vaikuttivat myös alkuvuodesta tehty kaukolämmön perusmaksujen korotus ja kesällä tehty sähkön siirtohintojen nosto. (Kuopion Energia Oy 2019.)

Kuopiossa vuosi 2019 oli pitkäaikaista keskiarvoa lämpimämpi, mutta kuitenkin vuotta 2018 kylmempi. Sähkön siirtomäärä ja kaukolämmön myynti kasvoivat edellisvuoteen verrattaessa, mikä johtuu runsaasta rivi- ja kerrostalotuotannosta sekä alemmasta lämpötilasta. Konserni investoi vuonna 2019 noin 30 miljoonaa euroa (vuonna 2018 16,6). Yksi investoinneista oli kaukojäähdytyslaitos, jota rakennettiin koko vuoden ajan, ja se otetaan käyttöön keväällä 2020. Kaukojäähdytyslaitos käyttää sähköä huomattavasti vähemmän jäähdytyksessä, jopa 70–80 prosenttia. (Kuopion Energia Oy 2019.)

5.2.1 Kuopion Energian kannattavuus

Kuopion Energian käyttökateprosentti on parantunut vuodesta 2016 vuoteen 2019 kymmenen prosenttiyksikköä. Käyttökate on ollut kasvussa niin määrällisesti kuin prosentuaalisestikin. Katekehitys näyttää erinomaiselta ja käyttökate on riittänyt tarvittaviin kuluihin, joita ovat esimerkiksi lainanhoitokulut, verojen maksut sekä poistot.

Kuopion Energian liike-tulosprosentti on ollut 12 prosenttiyksikön kasvussa vuoden 2016 ja vuoden 2019 välillä. Rahamääräisesti liike-tuloksen kasvu on jopa yli 16 miljoonaa euroa kyseisten vuosien välillä. Kehityssuunta on siis ylöspäin ja Kuopion Energia on pysynyt kattamaan tarvittavat rahoituskulut ja voitonjaot vuosittain.

Myös Kuopion Energian nettotulosprosentti on kasvanut reilusti vuodesta 2016 vuoteen 2019, 11 prosenttiyksikköä. Vuonna 2019 nettotulosprosentti oli 15 prosenttia, joka on erinomainen tulos. Rahamääräinen nettotulos vuonna 2019 oli reilu 14 miljoonaa euroa. Eli Kuopion Energia teki voittoa varsinaisella liiketoiminnallaan yli 14 miljoonaa euroa.

Kuopion Energian koko pääoman tuotto-prosentti on tyydyttävällä tasolla verrattuna viitteellisiin ohje-arvoihin koko tarkasteltavan ajanjakson ajan. Yritys on kuitenkin hieman saanut parannettua koko pääoman tuotto-prosenttia vuodesta 2016 vuoteen 2019. Taseen loppusumma on kasvanut maltillisesti ja nettotulos on parantunut, mutta välittömät verot sekä korkokulut ovat pysyneet koko ajan melko suurina.

Sijoitetun pääoman tuotto-prosentti on myös pysynyt tyydyttävänä tarkasteltavana olevan ajanjakson ajan. Yritys on saanut sen nostettua vuoteen 2019 kuitenkin hyvin lähelle hyvää tasoa. Vaikka nettotulos on parantunut vuosivuodelta, korolliset velat ovat kasvaneet, joka heikentää sijoitetun pääoman tuotto-prosenttia.

Kuopion Energian oman pääoman tuotto-prosentti on kasvanut vuodesta 2016 yhdeksällä prosenttiyksiköllä. Vuonna 2019 oman pääoman tuotto-prosentti on hyvä. Taulukosta 12 näkee Kuopion Energian kannattavuuden tunnuslukujen kehityksen tarkastelu-ajanjaksona.

Taulukko 12. Kuopion Energian kannattavuuden tunnusluvut.

Kannattavuus:	2019	2018	2017	2016
Käyttökate-%	46 %	38 %	38 %	36 %
Liiketulos-%	27 %	21 %	21 %	15 %
Nettotulos-%	15 %	9 %	8 %	4 %
Koko pääoman tuotto-%	7 %	6 %	6 %	5 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	6 %	5 %	5 %	4 %
Oman pääoman tuotto-%	15 %	11 %	11 %	6 %

5.2.2 Kuopion energian maksuvalmius

Kuopion Energian quick ratio on pysynyt erinomaisena koko tarkasteltavana ajanjakson, vaikka se on laskenutkin jonkin verran vuodesta 2016. Alimmillaan quick ratio oli vuonna 2018. Kuopion Energian current ratio on vuosina 2016–2019 pääsääntöisesti pysynyt hyvällä tasolla. Vuonna 2018 luku laski hyvästä tyydyttävään, mutta yritys sai sen nostettua vuonna 2019 takaisin hyvälle tasolle. On syytä kuitenkin muistaa, että tunnusluku kuvaa rahoituspuskuria vain tilinpäätöshetkellä (Tunnuslukuopas 2020).

Kuopion Energian rahoitustulosprosentti on parantunut viimeiset neljä vuotta. Vuodesta 2016 rahoitustulosprosentti on noussut jopa kymmenen prosenttiyksikköä. Kuopion Energia on siis kyennyt hyvin kattamaan juoksevat rahoituskulunsa koko tarkastelujakson ajan. Taulukosta 13 näkee Kuopion Energian maksuvalmiuden tunnuslukujen kehityksen tarkasteluajanjaksona.

Taulukko 13. Kuopion Energian maksuvalmiuden tunnusluvut.

Maksuvalmius:	2019	2018	2017	2016
Quick ratio	1,73	1,56	2,03	2,04
Current ratio	2,04	1,77	2,29	2,34
Rahoitustulos-%	46 %	38 %	38 %	36 %

5.2.3 Kuopion Energian vakavaraisuus

Kuopion Energian omavaraisuusaste on ollut vuosina 2016–2018 välttävä, mutta vuonna 2019 se nousi tyydyttävälle tasolle. Mitä suurempi omavaraisuusaste on, sitä enemmän yrityksellä on liikkumavapautta, koska riippuvuus suhdanteista ja muista toimintaympäristön muutoksista on pienempi kuin heikon omavaraisuusasteen omaavilla yrityksillä (Tunnuslukuopas 2020). Kuopion Energian suhteellisesta velkaantumisesta ja sen vertailusta toimialaan kerrotaan kappaleessa 5.3 Toimialavertailu.

Kuopion Energia on saanut pienennettyä gearing-tunnuslukuun läpi tarkasteluajanjakson. Se on parantunut tyydyttävästä hyvään, se on kuitenkin lähempänä tyydyttävää kuin erinomaista ohjearvoa. Kuopion Energia on saanut kasvatettua omaa pääomaa, joten se on vaikuttanut positiivisesti gearing-tunnuslukuun, vaikka korolliset velat sekä rahat ja pankkisaamiset ovat pysyneet melko tasaisena.

Vieraan pääoman takaisinmaksuajan Kuopion Energia on parantanut tyydyttävästä hyvään tarkasteltavien vuosien varrella. Vuonna 2016 vieraan pääoman takaisinmaksuaika oli lähempänä kolmea ja puolta vuotta, kun vuonna 2019 se on noin kaksi ja puoli vuotta. Nettotuloksen kasvu on vaikuttanut tähän tunnuslukuun positiivisesti. Taulukosta 14 näkee Kuopio Energian vakavaraisuuden tunnuslukujen kehityksen tarkasteluajanjaksona.

Taulukko 14. Kuopion Energian vakavaraisuuden tunnusluvut.

Vakavaraisuus:	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste	27 %	24 %	23 %	21 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	298 %	268 %	279 %	280 %
Gearing-%	55 %	54 %	63 %	73 %
Vieraan pääoman takaisinmaksu-aika	2,55	2,75	3,16	3,37

5.3 Toimialavertailu

Sekä Vantaan Energian että Kuopion Energian päätoimiala on sähkön ja lämmön yhteistuotanto (35113) (YTJ 2021). Tässä toimialavertailussa on hyödynnetty Työ- ja elinkeinoministeriön tilastopalvelua, jossa tiedot ovat Finnvera tilinpäätöstilastojen mukaiset. Toimiala, johon vertaan Vantaan Energiaa ja Kuopion Energiaa, on sähkön tuotanto (3511). Luvut toimialaan on vertailtu prosenteissa, paitsi current ratio ja quick ratio.

Sekä Vantaan Energian että Kuopion Energian käyttökate ja liiketulos ovat selkeästi yli mediaanin, mutta eivät kuitenkaan yllä yläkvartiiliin. Vantaan Energian liiketulos on kuitenkin erittäin lähellä yläkvartiilia. Nettotulos on molemmilla yrityksillä yläkvartiilissa. Koko pääoman tuotto ja sijoitetun pääoman tuotto ovat joko yläkvartiilissa tai hyvin lähellä yläkvartiilia molemmilla yrityksillä. Rahoitustulos on molemmilla yrityksillä reilusti yli mediaanin, muttei kuitenkaan yllä parhaaseen neljännekseen. Kuopion Energia on kuitenkin lähempänä yläkvartiilia kuin Vantaan Energia. Vantaan Energian sekä Kuopion Energian current ratio sekä quick ratio yltyvät yläkvartiiliin. Omavaraisuusaste molemmilla yrityksillä on yläkvartiilissa. Suhteellinen velkaantuneisuus on molemmilla yrityksillä toimialaan verrattuna alakvartiilissa. Suhteellisessa velkaantuneisuudessa alakvartiili on paras neljännes. Liikevaihdon muutosprosentti on vain hieman yli mediaanin molemmilla yrityksillä. (TEM-Tilastopalvelu 2019.)

Toimialavertailusta voidaan päätellä, että kannattavuus toimialaan nähden on melko hyvä. Toimialaan nähden Vantaan Energialla on parempi maksuvalmius kuin Kuopion

Energialla, mutta vakavaraisuus on molemmilla yrityksillä melko hyvä verrattuna toimialaan. Sekä Vantaan Energian että Kuopion Energian kasvu on suhteellisen pientä verrattuna toimialan kasvuun.

Vantaan Energia pärjää pääasiassa paremmin, kun verrataan Vantaan Energiaa ja Kuopion Energiaa keskenään. Kilpailijoissa yhteistä on se, että emoyhtiö on kaupungin omistuksessa. Vantaan Energian tilinpäätöksessä vuodelta 2019 liikevoiton osuus liikevaihdosta on noin 20 prosenttia, kun Kuopion Energialla se on noin 29 prosenttia. Vantaan Energian oman pääoman tuottoaste on 16 prosenttia, mutta Kuopion Energia ei siitä kauas jää, sillä on nimittäin 15 prosenttia oman pääoman tuottoaste. Omavaraisuusaste vuonna 2019 Vantaan Energialla on 40 prosenttia. Kuopion Energian omavaraisuusaste oli 79 prosenttia. Isoja eroja siis löytyy. Iso ero omavaraisuusasteessa johtuu eroista taseiden rakenteissa. Vantaan Energialla on paljon vierasta pääomaa suhteessa omaan pääomaan, toisin kuin Kuopion Energialla. (Kuopion Energia Oy 2019; Vantaan Energia Oy 2019.)

5.4 Kasvu ja trendit ja prosenttiansalyysi

Liikevaihdon muutosprosentti mittaa yrityksen liiketoiminnan kasvukehitystä, luku auttaa arvioimaan myös yrityksen myyntimenestystä. Kasvuun voi vaikuttaa myös yritysraenteissa tapahtuneet muutokset, sillä yritys voi kasvaa myymällä liiketoimintaa tai pienentyä myymällä liiketoimintaansa. Luvulle ei ole ohjeellisia normiarvoja, kasvun tulisi kuitenkin ylittää inflaatio, jotta voidaan puhua reaalisesta kasvusta. (Tunnuslukuopas 2020.)

Taulukko 15. Liikevaihdon muutosprosentit.

Liikevaihdon muutos%	2019	2018	2017	2016
Vantaan Energia	-3 %	6 %	0,3 %	1 %
Kuopion Energia	-10 %	5 %	-3,1 %	5 %

Kuten taulukosta 15 näkee niin, Vantaan Energian liikevaihdon muutosprosentti on positiivinen vuosien 2017–2018 välillä, mutta vuonna 2019 se koki pienen laskun. Suurin muutos on ollut vuosien 2018 ja 2019 välillä, jolloin se laski yhdeksän prosenttiyksikköä. Kuopion Energian liikevaihdon muutosprosentti on pääasiassa ollut negatiivinen lukuun ottamatta vuotta 2018. Vuoden 2018 positiiviseen lukuun voi vaikuttaa se, että sähkön markkinahinta oli koko vuoden 2018 korkealla, mikä vaikutti positiivisesti liikevaihtoon

(Kuopion Energia Oy 2018). Vuonna 2019 alku- ja loppuvuosi olivat tavallista lämpimämpiä, joten lämmön tuotantoon vaadittiin yleisesti vähemmän sähköä, mikä vaikutti liikevaihtoon. Alkuperäisessä taseessa vuosein varrella muutokset sijoituksissa vastaavat hyvin pitkälti liikevaihdon kasvun etenemistä. Vantaan Energialla kasvua on tapahtunut myös tällä tavoin.

Taulukko 16. Vantaan Energian trendianalyysi.

Trendianalyysi	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	104 %	107 %	101 %	101 %
Henkilöstökulut	98 %	98 %	93 %	96 %
Liiketoiminnan muut kulut	115 %	117 %	114 %	113 %
Tulos	205 %	159 %	214 %	156 %

Taulukosta 16 näkee Vantaan Energian liikevaihdon, henkilöstökulujen, liiketoiminnan muiden kulujen sekä tuloksen kehityksen verrattuna vuoteen 2015. Liikevaihto on pysynyt melko tasaisena, kuitenkin pientä kasvua on tapahtunut. Henkilöstökulut ovat laskeutuneet vuodesta 2015, mutta ne olivat vuonna 2019 korkeammat kuin vuonna 2016. Vantaan Energialla liiketoiminnan muut kulut ovat pysyneet melko tasaisina. Vantaan Energian tulos on kasvanut vuodesta toiseen, lukuun ottamatta vuotta 2018, jolloin tulos hieman laski edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 17. Kuopion Energian trendianalyysi.

Trendianalyysi	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	96 %	107 %	102 %	105 %
Henkilöstökulut	97 %	103 %	99 %	99 %
Liiketoiminnan muut kulut	123 %	109 %	103 %	99 %
Tulos	3195 %	2031 %	1849 %	994 %

Taulukosta 17 näkee, että Kuopion Energian liikevaihto on myös pysynyt melko tasaisena, vaikkakin se on hieman pienentynyt. Myöskään henkilöstökuluissa ei ole nähtävissä suurta vaihtelua, ja niitä saatiin laskettua vuodesta 2018 jopa kuudella prosenttiyksiköllä vuoteen 2019. Kuopion Energialla liiketoiminnan muut kulut ovat kasvaneet vuo-

desta toiseen, mutta kuitenkin melko maltillisesti. Kuopion Energian tulos on ollut hurjassa nousussa vuodesta toiseen. Vuonna 2015 Kuopion Energia teki tappiota, joten sieltä yritys on noussut hyviin tuloksiin.

Prosenttimuotoiset tuloslaskelmat ja taseet molemmilta yhtiöiltä löytyvät liitetiedoista. Vantaan Energian prosenttimuotoiset tuloslaskelma ja tase ovat liitteessä 3 ja Kuopion Energian prosenttimuotoiset tuloslaskelma ja tase ovat liitteessä 6. Prosenttimuotoisesta analyysistä näkee, mikä on aiheuttanut tarkasteltavien vuosien muutokset tuloksessa suhteessa liikevaihtoon. Vantaan Energialla vuoden 2018 kokonaistulos suhteessa saman vuoden liikevaihtoon on 11 prosenttia, kun vuonna 2017 se on 16 prosenttia ja vuonna 2019 se on kasvanut 15 prosenttiin. Tarkasteltaessa tarkemmin, mitkä kulu- ja tuloerät ovat muuttuneet vuosien 2017–2019 välillä, huomataan, että monet kuluerät ovat pienentyneet vähän ja tuotot nousseet vähän. Eroa ei siis voi pistää yhden tai kahden kuluerän syyksi, vaan tulee katsoa erien muutoksia yhteensä. Kuopion Energialla kokonaistulos suhteessa liikevaihtoon on kasvanut vuodesta 2017 ja 2018 jopa seitsemän prosenttiyksikköä. Tähän ovat vaikuttaneet liiketoiminnan muiden tuottojen kasvu sekä se, että aine- ja tarvikkeenkäytökuluja on saatu pienennettyä.

6 Johtopäätökset

Kaiken kaikkiaan voidaan sanoa, että niin Vantaan Energialla kuin Kuopion Energiallakin menee hyvin. Tästä kertovat suhteellisen hyvät tunnusluvut ja toimialavertailussa hyvin pärjääminen. Liikevaihto on pääasiassa kasvanut neljän vuoden aikana ja kokonaistulos on Vantaan Energialla kaksinkertaistunut ja Kuopion Energialla se on noin 3000 prosenttia suurempi kuin vuonna 2015. Molemmat yritykset ovat pystyneet kovasta kilpailutilanteesta huolimatta vuodesta toiseen kasvattamaan asiakasmääriään, mikä on yksi kasvun edellytyksistä. Molemmat yritykset myös investoivat jatkuvasti uusiutuvaan lämmöntuotantoon ja toimitusvarmuuteen sekä uuteen pysyvään omaisuuteen, jotta ne pystyvät vastaamaan kasvavaan kysyntään. Vantaan Energia sekä Kuopion Energia ovat kasvattaneet viiden tilikauden aikana niin omaa pääomaa kuin kokonaistulostakin.

Vantaan Energian liikevaihdon muutosprosentti kasvoi reilusti vuoteen 2018, mutta se koki notkahduksen vuonna 2019. Liikevaihdon pienentyminen näiden vuosien välillä johtui suurelta osin Teuvan Paskoonharjun tuulivoimainvestointiin osallistumisesta vuonna 2019. Tuulivoimapuiston on arvioitu valmistuvan vuonna 2022, jolloin sen vaikutukset

liikevaihtoon on nähtävissä. Tästä huolimatta Vantaan Energia pystyi kasvattamaan liikevoittoaan ja kokonaistulostaan onnistuneilla toimenpiteillä, muun muassa Martinlaakson biokattilainvestoinnin kateparannuksella. Kuopion Energian liikevaihdon muutosprosentti koki myös notkahduksen vuonna 2019, joka johtui lähinnä sähkökauppaliiketoiminnan myynnistä kesken tilikauden. Liikevaihdon pienenemisestä huolimatta myös Kuopion Energia onnistui kasvattamaan niin liikevoittoaan kuin kokonaistulostaankin. Näihin vaikutti positiivisesti kylmä tammikuu ja asiakasmäärän kasvu sekä vuoden alussa tehty kaukolämmön perusmaksujen korotus. Myös sähkökauppaliiketoiminnan myyntivoitto 5,2 miljoonaa euroa selittää tulosparannuksen edellisvuoteen verrattuna.

Molemmat yhtiöt ovat saaneet kasvatettua kokonaistuloksen suhdetta liikevaihtoon. Eli vaikka liikevaihto on kasvanut, ovat yhtiöt onnistuneet pitämään kulut melko samalla tasolla kuin aikaisempina vuosina, mikä on vaikuttanut myös liiketuloksen kasvuun. Kuopion Energia on saanut jopa laskettua henkilöstökuluja. Toimialaan verrattuna Vantaan Energian sekä Kuopion Energian kasvu on ollut hyvin maltillista. Vaikka kilpailu asiakkaista on kovaa toimialalla, ovat molemmat yhtiöt onnistuneet kasvamaan.

Niin Vantaan Energian kuin Kuopion Energiankin kannattavuuden tunnusluvut ovat pääasiassa hyviä toimialaan ja yleisiin ohjearvoihin verrattuna. Liiketulosprosentit ovat molemmilla hyvin lähellä toimialan parasta neljänneistä, mutta niin tuleekin olla, koska molemmat yhtiöt ovat pääomavaltaisia yrityksiä. Vantaan Energian koko pääoman tuotto-prosentti jää tyydyttävälle tasolle samoin kuin Kuopion Energiallakin yleisiin ohjearvoihin nähden, vaikka ne ylittävät reilusti mediaanin toimialatasolla. Sijoitetun pääoman tuotto-prosentti on Vantaan Energialla hyvällä tasolla, mutta Kuopion Energialla se jää tyydyttävälle tasolle, vaikka tässä myös toimialatasolla molemmat ovat joko yläkvartiilissa tai erittäin lähellä sitä. Oman pääoman tuotto-prosentti on molemmilla yhtiöillä hyvällä tasolla verrattuna yleisiin ohjearvoihin. Sekä Vantaan Energian että Kuopion Energian kannattavuus on siis sähkön jakelijoiksi ja tuottajiksi hyvällä tasolla, vaikka ne eivät ylläkään erinomaisiin ohjearvoihin yleisellä tasolla. Vantaan Energian kannattavuus on vain hieman parempi kuin Kuopion Energian.

Maksuvalmiuden tunnusluvuista quick ratio on ollut pääasiassa erinomaisella tasolla viimeisen neljän tilikauden ajan molemmilla yhtiöillä. Current ratio on vaihdellut tyydyttävän ja hyvän välillä, Vantaan Energialla se tosin laski jopa välttävän puolellekin, mutta sen yhtiö sai nostettua takaisin tyydyttäväksi. Toimialaan nähden nämä luvut kuitenkin yltä-

vät molemmilla yhtiöillä parhaaseen neljännekseen. Tämä kertoo yhtiöiden erittäin hyvästä kyvystä saada yrityksen juoksevat maksut maksetuksi ajallaan ja yrityksen kyvystä huolehtia jokapäiväisestä liiketoiminnasta. Myös molempien yhtiöiden rahoitustulos on hyvä ja yritykset kykenevät kattamaan juoksevat rahoituskulunsa. Maksuvalmius on niin Vantaan Energialla kuin Kuopion Energiallakin erittäin hyvällä tasolla, ja tilanne on vuosien varrella parantunut, vaikkei se vuonna 2015 ollutkaan huono.

Vantaan Energialla ja Kuopion Energialla kaikki muut vakavaraisuuden tunnusluvut ovat parantuneet tarkasteluajanjaksona paitsi suhteellinen velkaantuneisuus, joka johtuu vieraan pääoman kasvusta sekä liikevaihdon loivasta pienenemisestä. Kuitenkin gearing-lukuja molemmat yhtiöt ovat saanut parannettua viiden vuoden aikana. Omavaraisuusasteen Kuopion Energia on saanut nostettua tyydyttävälle tasolle. Vantaan Energian omavaraisuusaste on koko tarkastelujakson ajan pysynyt hyvällä tasolla. Kuopion Energia on saanut parannettua vieraan pääoman takaisinmaksuaikaa vuodesta 2016, ja se on vuonna 2019 molemmilla yhtiöillä hyvällä tasolla. Toimialaan nähden molempien yhtiöiden kaikki vakavaraisuuden tunnusluvut ovat yläkvartiilissa.

Vakavaraisuus, hyvä omavaraisuusaste ja pieni velkaantuneisuus tuovat yhtiöille taloudellista vapautta ja liikkumavaraa. Yhtiöillä on kyky selvittää tiukoistakin ajoista, kuten tällä hetkellä vallitsevasta pandemiasta. Yhtiöille myönnetään helpommin uutta velkaa silloin, kun sen taseessa on omaa pääomaa enemmän kuin vierasta pääomaa ja yritys on vakavarainen. Tähän liittyy myös aiemmin mainittu vieraan pääoman takaisinmaksuaika ja maksuvalmius ylipäätään. Vakavaraiselle yritykselle olisi myös helpompi saada uusia sijoittajia ja uutta pääomaa, jos esimerkiksi Vantaan tai Kuopion kaupunki päättäisi joskus muuttaa omistussuuttaan yrityksissä.

Molemmilla yhtiöillä menee siis taloudellisesti hyvin koko konsernin tasolla. Eniten kehitettävää on suhteellisessa velkaantuneisuudessa. Suurin osa tunnusluvuista on joko hyvällä tai erinomaisella tasolla. Vantaan Energia ja Kuopion Energia ovat onnistuneet kasvattamaan varsinkin tilikauden voittoa, vaikka liikevaihto ei ole kasvanut samassa suhteessa. Molemmat yhtiöt ovat tehneet investointeja, joiden positiiviset vaikutukset liikevaihtoon tullaan näkemään vasta myöhemmin. Kasvun edellytyksiä on runsaasti.

Lähteet

Heikinmatti, Kirsi & Jahkonen, Eetu & Kanervisto, Mari & Kekki, Sari & Marjomaa, Joonas & Ruusulaakso, Joni & Toivio, Ari 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Yritystutkimus Ry ja Gaudeamus, Helsinki.

Kallunki, Juha-Pekka 2014. Tilinpäätösanalyysi. Alma Talent Oy, Helsinki.

Kuopion Energian vuosikertomukset 2015–2019. <https://www.kuopionenergia.fi/media-ja-materiaalit/raportit/>. Luettu 16.3.2021.

Kuopion Energia 2020. Kuopion Energia – konserni. <https://www.kuopionenergia.fi/yritys/yritystiedot/organisaatio/>. Luettu 18.11.2020.

Leppiniemi, Jarmo & Kyykkänen, Tapani 2019. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 10., uudistettu painos. Alma Talent Oy, Helsinki.

Leppiniemi, Jarmo & Leppiniemi, Raili & Kaisanlahti, Timo 1997. Tilinpäätöksen tulkinta. Päivitetty 28.3.2017. Alma Talent Oy, Helsinki.

Niskanen, Jyrki & Niskanen, Mervi 2004. Tilinpäätösanalyysi. 2., tarkistettu painos. Edita Prima Oy, Helsinki.

TEM-Tilastopalvelu 2019. Finnveran tilinpäätöstilastot. https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton__Finnvera/Finnvera.px/?rxid=244851d2-0e8d-4a6f-9d7a-f09674354205. Luettu 16.3.2021.

Tunnuslukuopas 2020. Alma Talent. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas>. Luettu 18.11.2020.

Vantaan Energia. <https://www.vantaanenergia.fi/me/vantaan-energia/>. Luettu 18.11.2020.

Vantaan Energia Oy 2015. Tilinpäätös 2015. Pdf-dokumentti. <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/frantic/vantaanenergia/uploads/20150914120657/Vantaan-Energian-tilinpaatos-2015.pdf>. Luettu 16.3.2012.

Vantaan Energian tilinpäätökset 2016–2019. <https://www.vantaanenergia.fi/me/medialle/>. Luettu 16.3.2021.

YTJ 2021. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Päivitetty 5.2.2021. <https://www.ytj.fi>. Luettu 16.3.2021.

Vantaan Energian oikaistu tuloslaskelma

Oikaistu tuloslaskelma	2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	295 099 310 €	302 964 171 €	285 294 842 €	284 456 112 €	282 722 990 €
Liiketoiminnan muut tuotot	1 514 710 €	1 331 587 €	2 724 172 €	24 190 509 €	1 647 220 €
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	296 614 020 €	304 295 757 €	288 019 014 €	308 646 620 €	284 370 211 €
Aine- ja tarvikkeikäyttö	- 162 944 622 €	- 175 549 845 €	- 168 292 285 €	- 181 348 839 €	- 178 849 979 €
Henkilöstökulut	- 27 895 905 €	- 27 764 205 €	- 26 575 132 €	- 27 316 023 €	- 28 425 442 €
Liiketoiminnan muut kulut	- 30 902 195 €	- 31 261 827 €	- 30 588 352 €	- 30 355 514 €	- 26 776 050 €
Valmistus omaan käyttöön	5 010 665 €	6 616 990 €	4 852 874 €	4 240 814 €	3 642 314 €
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	8 184 624 €	- 2 511 184 €	5 304 245 €	2 140 870 €	3 010 985 €
KÄYTTÖKATE	88 066 588 €	73 825 687 €	72 720 364 €	76 007 928 €	56 972 040 €
Poistot ja arvonalentumiset	- 31 495 285 €	- 26 882 256 €	- 26 517 908 €	- 25 968 821 €	- 28 101 373 €
LIIKETULOS	56 571 303 €	46 943 431 €	46 202 456 €	50 039 107 €	28 870 667 €
Rahoitustuotot- ja kulut	- 5 611 689 €	- 4 985 782 €	- 1 122 068 €	- 7 581 814 €	- 2 668 251 €
Välittömät verot	- 8 689 521 €	- 7 389 802 €	- 6 945 507 €	- 8 638 405 €	- 4 528 796 €
NETTOTULOS	42 270 093 €	34 567 847 €	38 134 881 €	33 818 888 €	21 673 620 €
Satunnaiset tuotot	2 374 823 €	143 241 €	8 619 769 €	144 185 €	126 267 €
Satunnaiset kulut					
KOKONAISTULOS	44 644 916 €	34 711 088 €	46 754 650 €	33 963 072 €	21 799 887 €

Vantaan Energian oikaistu tase

Oikaistu tase	2019	2018	2017	2016	2016
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Yhteensä taseessa	542 865 491 €	532 981 105 €	460 498 284 €	451 020 373 €	442 169 252 €
Leasingvastuukanta	16 315 768 €	17 326 704 €	19 060 824 €	19 941 997 €	1 702 111 €
Pysyvät vastaavat yhteensä	559 181 258 €	550 307 809 €	479 559 108 €	470 962 370 €	443 871 363 €
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	19 759 163 €	18 782 183 €	16 679 013 €	13 743 405 €	20 187 677 €
Pitkäaikaiset saamiset	11 558 911 €	13 898 194 €	15 552 951 €	19 627 352 €	29 383 338 €
Lyhytaikaiset saamiset	84 707 082 €	85 701 492 €	73 660 489 €	73 909 194 €	71 678 294 €
Rahat ja pankkisaamiset	33 189 231 €	15 820 406 €	15 264 350 €	10 129 271 €	7 794 200 €
VASTAAVAA YHTEENSÄ	708 395 645 €	684 510 084 €	600 715 910 €	588 371 592 €	572 914 872 €
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Oikaistu oma pääoma yhteensä	281 657 627 €	257 045 458 €	242 423 355 €	215 911 413 €	202 429 354 €
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	322 890 747 €	309 696 731 €	285 062 857 €	289 254 685 €	289 381 767 €
Pakolliset varaukset	487 778 €	622 008 €	500 000 €	106 151 €	- €
Leasingvastuukanta	16 315 768 €	17 326 704 €	19 060 824 €	19 941 997 €	1 702 111 €
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	339 694 292 €	327 645 443 €	304 623 681 €	309 302 832 €	291 083 878 €
Lyhytaikainen vieras pääoma	87 043 726 €	99 819 183 €	53 668 874 €	63 157 347 €	79 401 640 €
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	426 738 018 €	427 464 625 €	358 292 556 €	372 460 179 €	370 485 518 €
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	708 395 645 €	684 510 084 €	600 715 910 €	588 371 592 €	572 914 872 €
Korolliset velat yhteensä	366 364 709 €	342 746 950 €	316 083 843 €	289 820 607 €	274 107 647 €

Vantaan Energian prosenttimuotoinen tuloslaskelma ja tase

Oikaistu tuloslaskelma	2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 %	0,4 %	1 %	9 %	1 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	101 %	100 %	101 %	109 %	101 %
Aine- ja tarvikekäyttö	-55 %	-58 %	-59 %	-64 %	-63 %
Henkilöstökulut	-9 %	-9 %	-9 %	-10 %	-10 %
Liiketoiminnan muut kulut	-10 %	-10 %	-11 %	-11 %	-9 %
Valmistus omaan käyttöön	2 %	2 %	2 %	1 %	1 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	3 %	-1 %	2 %	1 %	1 %
KÄYTTÖKATE	30 %	24 %	25 %	27 %	20 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 %	-9 %	-9 %	-9 %	-10 %
LIIKETULOS	19 %	15 %	16 %	18 %	10 %
Rahoitustuotot- ja kulut	-2 %	-2 %	0 %	-3 %	-1 %
Välittömät verot	-3 %	-2 %	-2 %	-3 %	-2 %
NETTOTULOS	14 %	11 %	13 %	12 %	8 %
Satunnaiset tuotot	1 %	0,05 %	3,0 %	0,1 %	0,04 %
Satunnaiset kulut					
KOKONAISTULOS	15 %	11 %	16 %	12 %	8 %
Oikaistu tase					
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Yhteensä taseessa	184 %	176 %	161 %	159 %	156 %
Leasingvastuukanta	6 %	6 %	7 %	7 %	1 %
Pysyvät vastaavat yhteensä	189 %	182 %	168 %	166 %	157 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	7 %	6 %	6 %	5 %	7 %
Pitkäaikaiset saamiset	4 %	5 %	5 %	7 %	10 %
Lyhytaikaiset saamiset	29 %	28 %	26 %	26 %	25 %
Rahat ja pankkisaamiset	11 %	5 %	5 %	4 %	3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	240 %	226 %	211 %	207 %	203 %
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Oikaistu oma pääoma yhteensä	95 %	85 %	85 %	76 %	72 %
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	109 %	102 %	100 %	102 %	102 %
Pakolliset varaukset					
Leasingvastuukanta	6 %	6 %	7 %	7 %	1 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	115 %	108 %	107 %	109 %	103 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	29 %	33 %	19 %	22 %	28 %
Vieras pääoma yhteensä	145 %	141 %	126 %	131 %	131 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	240 %	226 %	211 %	207 %	203 %
Korolliset velat yhteensä	124 %	113 %	111 %	102 %	97 %

Kuopion Energian oikaistu tuloslaskelma

Oikaistu tuloslaskelma	2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	91 672 000 €	102 295 000 €	97 437 000 €	100 528 000 €	95 834 000 €
Liiketoiminnan muut tuotot	7 217 000 €	2 348 000 €	3 687 000 €	4 151 000 €	3 151 000 €
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	98 889 000 €	104 643 000 €	101 124 000 €	104 679 000 €	98 985 000 €
Aine- ja tarvikekäyttö	-33 663 000 €	-45 661 000 €	-44 308 000 €	-49 015 000 €	-49 318 000 €
Henkilöstökulut	-9 475 000 €	-10 070 000 €	-9 711 000 €	-9 709 000 €	-9 767 000 €
Liiketoiminnan muut kulut	-10 629 000 €	-9 343 000 €	-8 856 000 €	-8 506 000 €	-8 611 000 €
KÄYTTÖKATE	45 122 000 €	39 569 000 €	38 249 000 €	37 449 000 €	31 289 000 €
Poistot ja arvonalentumiset	-18 154 000 €	-17 940 000 €	-17 229 000 €	-21 310 000 €	-20 479 000 €
LIIKETULOS	26 968 000 €	21 629 000 €	21 020 000 €	16 139 000 €	10 810 000 €
Rahoitustuotot- ja kulut	-9 554 000 €	-10 055 000 €	-10 347 000 €	-10 482 000 €	-10 684 000 €
Välittömät verot	- 3 068 000 €	- 2 455 000 €	- 2 369 000 €	- 1 193 000 €	- 575 000 €
NETTOTULOS	14 346 000 €	9 119 000 €	8 304 000 €	4 464 000 €	449 000 €
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
KOKONAISTULOS	14 346 000 €	9 119 000 €	8 304 000 €	4 464 000 €	449 000 €

Kuopion Energian oikaistu tase

Oikaistu tase	2019	2018	2017	2016	2016
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Yhteensä taseessa	317 471 000 €	300 923 000 €	297 617 000 €	297 090 000 €	304 012 000 €
Leasingvastuukanta	- €	- €	- €	- €	- €
Pysyvät vastaavat yhteensä	317 471 000 €	300 923 000 €	297 617 000 €	297 090 000 €	304 012 000 €
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	8 294 000 €	7 399 000 €	6 503 000 €	7 622 000 €	8 990 000 €
Pitkäaikaiset saamiset	- €	- €	21 000 €	21 000 €	262 000 €
Lyhytaikaiset saamiset	19 322 000 €	26 129 000 €	20 603 000 €	20 061 000 €	22 106 000 €
Rahat ja pankkisaamiset	27 794 000 €	27 312 000 €	29 259 000 €	31 902 000 €	20 810 000 €
VASTAAVAA YHTEENSÄ	372 881 000 €	361 763 000 €	354 003 000 €	356 696 000 €	356 180 000 €
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Oikaistu oma pääoma yhteensä	100 070 000 €	87 829 000 €	81 815 000 €	75 115 000 €	72 256 000 €
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	245 593 000 €	239 598 000 €	247 592 000 €	256 128 000 €	260 672 000 €
Lyhytaikainen vieras pääoma	27 218 000 €	34 336 000 €	24 596 000 €	25 452 000 €	23 252 000 €
Leasingvastuukanta	- €	- €	- €	- €	- €
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	272 811 000 €	273 934 000 €	272 188 000 €	281 580 000 €	283 924 000 €
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	372 881 000 €	361 763 000 €	354 003 000 €	356 696 000 €	356 180 000 €
Korolliset velat yhteensä	82 947 000 €	74 308 000 €	80 809 000 €	86 732 000 €	93 398 000 €

Kuopion Energian prosenttimuotoinen tuloslaskelma ja tase

Oikaistu tuloslaskelma	2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Liiketoiminnan muut tuotot	8 %	2 %	4 %	4 %	3 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	108 %	102 %	104 %	104 %	103 %
Aine- ja tarvikekäyttö	-37 %	-45 %	-45 %	-49 %	-51 %
Henkilöstökulut	-10 %	-10 %	-10 %	-10 %	-10 %
Liiketoiminnan muut kulut	-12 %	-9 %	-9 %	-8 %	-9 %
KÄYTTÖKATE	49 %	39 %	39 %	37 %	33 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 %	-18 %	-18 %	-21 %	-21 %
LIIKETULOS	29 %	21 %	22 %	16 %	11 %
Rahoitustuotot- ja kulut	-10 %	-10 %	-11 %	-10 %	-11 %
Välittömät verot	-3 %	-2 %	-2 %	-1 %	-1 %
NETTOTULOS	16 %	9 %	9 %	4 %	0 %
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
KOKONAISTULOS	16 %	9 %	9 %	4 %	0 %
Oikaistu tase					
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Yhteensä taseessa	346 %	294 %	305 %	296 %	317 %
Leasingvastuukanta					
Pysyvät vastaavat yhteensä	346 %	294 %	305 %	296 %	317 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	9 %	7 %	7 %	8 %	9 %
Pitkäaikaiset saamiset	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Lyhytaikaiset saamiset	21 %	26 %	21 %	20 %	23 %
Rahat ja pankkisaamiset	29 %	26 %	29 %	31 %	21 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	406 %	353 %	362 %	354 %	371 %
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Oikaistu oma pääoma yhteensä	109 %	86 %	84 %	75 %	75 %
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	268 %	234 %	254 %	255 %	272 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	197 %	206 %	159 %	139 %	147 %
Vieras pääoma yhteensä	30 %	34 %	25 %	25 %	24 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	139 %	119 %	109 %	100 %	100 %
Korolliset velat yhteensä	90 %	73 %	83 %	86 %	97 %

Tunnuslukujen laskukaavat

KANNATTAVUUS

$\frac{\text{Käyttökate-}\%}{100 \cdot \text{käyttökate}}$	$\frac{\text{Liiketulos-}\%}{100 \cdot \text{liiketulos}}$	$\frac{\text{Nettotulos}}{100 \cdot \text{nettotulos}}$
liikevaihto	liikevaihto	liikevaihto
$\frac{\text{Koko pääoman tuotto-}\%}{100 \cdot (\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}_{12\text{kk}})}$		$\frac{\text{Sijoitetun pääoman tuotto-}\%}{100 \cdot (\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}_{12\text{kk}})}$
oikaistun taseen loppusumma keskimäärin		sijoitettu pääoma keskimäärin
$\frac{\text{Oman pääoman tuotto-}\%}{100 \cdot \text{nettotulos}_{12\text{kk}}}$		
oikaistu oma pääoma keskimäärin		

MAKSUVALMIUS

$\frac{\text{Quick ratio}}{(\text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusarvopaperit})}$	$\frac{\text{Rahoitustulos-}\%}{100 \cdot \text{rahoitustulos}}$
(lyhytaikainen vieraspääoma-lyhytaikaiset saadut ennakomaksut)	liikevaihto
$\frac{\text{Current ratio}}{(\text{vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusomaisuusarvopaperit})}$	
lyhytaikainen vieraspääoma	

VAKAVARAISSUUS

$\frac{\text{Omavaraisuusaste-}\%}{100 \cdot \text{omat varat}}$	$\frac{\text{Nettovelkaantumisaste-}\%}{100 \cdot (\text{korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat})}$
(oikaistun taseen loppusumma-tehtyyn työhön perustuvat ennakomaksut)	omat varat
$\frac{\text{Suhteellinen velkaantuneisuus-}\%}{100 \cdot \text{oikaistun taseen velat}}$	
liikevaihto _{12kk}	
$\frac{\text{Vieraan pääoman takaisinmaksuaika}}{\text{korollinen vieras pääoma kauden lopussa}}$	
rahoitustulos _{12kk}	

